

התקוממה הכנסת נגד שר החוץ

לא לחינם קוראת ביאפרה לעצמה, בכל הזדמנות, "ישראל של אפריקה". לא לחינם ריי איב מנהיגיה בישראל את הדוגמה שיש ללימוד ממנה.

יש לדעת את רקע מלחמת-השיחרור של ביאפרה, כדי להבין מה לעשות, ואיך לעשות. השם ניגריה הומצא רק בראשית מאה זו על ידי הבריטים. מעולם לא איחד דבר את השבטים השונים והאזורים השונים, הכלולים כיום בשטח זה. היה להם רק מנהג משותף אחד — השילטון הבריטי, שקיבץ אותם יחד, תחת גג אחד, למען נוחיותו הקולוניאלית.

יש הברד עצום בין הצפון ובין הדרום.

הצפון, בו מרכזה מרבית האוכלוסייה של ניגריה — כגון השבטים האוסה ופולאני — הוא מוסלמי אדוק, מסורתי ונחשל. הוא נפל קורבן לקיפאון הכללי שדבק בעולם האיסלאם בדרות האחרונים. מנהיגו, הסרדאונה של סוקוטו, כיהן עד הירצחו כנשיא הקונגרס האיסלאמי העולמי, מיסודה של קאהיר.

שני האזורים הדרומיים הגיעו הרבה יותר מוקדם לידי מגע עם תרבות המערב, בעיקר בעזרת המיסיון הנוצרי, והתקדמו בקצב הרבה יותר מהיר. האזור הדרומי-המזרחי, הוא ביאפרה, מולדת השבטים איבו, אפיק ואחרים, הצטיין בכורש בניו בכלכלה, בתרבות ובמדע. בניו פשטו בכל רחבי ניגריה, וגם מעבר להם. הם חופסים עמדות-מפתח מדעיות וכלכליות גם במדינות כמו קאמרון, טוגו וגאנה — אגב, שלוש מדינות שאוכלוסייתן ביחד נופלת ממיספר הנפשות בביאפרה עצמה.

הבריטים העדיפו בניגריה, כמו בארץ-ישיב, ראל, את החכרה הנחשלת והמפורתית על החכרה הינאמית והמתקדמת. הם התחברו עם האמירים בצפון המוסלמי, וביקשו להמשיך ולשלוט בניגריה בעזרתם — גם אחרי הענקת העצמאות הפורמאלית. הם רצו להמשיך ולחזיק לוש בראש וראשונה על אוצרות-המכש של ביאפרה, העשירה בנפט ובמחצבים אחרים.

וכך מסרו הבריטים את השילטון למדינה בעלת שלושה אזורים, כשבל הכוח הממשי מסור בידי הצפון המוסלמי, בשל עליונותו המיספרית. במיבצע שיטתי דחקה ממשלת לאגוס את רגלי בני ביאפרה מן העמדות שתפסו. בשל עליונותם האיכותית, וכאילו לא די בכך, ערכה הממשלה המרכזית ב-1964 מיפקד מוזיק, שבא להוכיח כי הצפון מונה עתה 32 מיליון נפש, לעומת 12 מיליון בביאפרה ו-12 מיליון באזור המערב והמערב-התיכון. על רקע זה התפתח החריף הסיכסוך.

טבח של 30 אלף נפש

בינואר 1966 סולקה הממשלה המושחתת בלאגוס על-ידי הפיכה צבאית. בראשה עמד רב-אלוף אגואיני אירוניסי, הרמטכ"ל של הצבא הניגרי. הוא היה איש ביאפרה, כמו רוב הקצינים בצבא הניגרי דאז, שעלו בסולם הפיקוד בשל עליונותם החינוכית על בני הצפון.

האנגלים ראו התפתחות זו בעין רעה. הם חששו לעתיד שליטתם בניגריה, ולעתיד הנפט של ביאפרה.

וכך, ב-29 ביולי 1966, נחטף ונרצח אירוניסי על-ידי קבוצה של קצינים צפוניים. יחד עימו נרצחו כמאתיים קצינים מהמזרח. השילטון עבר לידי סגן-אלוף יעקובו גובון, איש הצפון.

מיד לאחר-מכן החלה שחיטה כללית של יוצאי ביאפרה שגרו וסחרו בניגריה הצפונית. מעריכיהם כי 30 אלף איש, אשה וילד, נרצחו.

כתוצאה מכך, ברחו כשני מיליון יוצאי-ביאפרה, שהיו פזורים ברחבי ניגריה, חזרה לארצם, בהשארם אחריהם את כל רכושם. יחד עימם נמלטו לביאפרה הקצינים והחייילים מבני-ביאפרה, ששירתו בצבא הניגרי.

כך בוצעה חלוקה-למעשה, כשבביאפרה נותרה בודדת ומנותקת, בהנהגת המפקד המקומי, סגן-אלוף אודומגו אוג'קבו.

מאותו רגע היה ברור כי ביאפרה וצפון-ניגריה שוב אינן יכולות לדור במדינה אחת. המיזחה הציע קונפדרציה,

שבה יוכל כל איזור לחזיק בכוחות-הביטחון הדרושים לשמירה על ביטחונו. תחילה הושג הסכם על-כך, בחעידת אבוריאקרא בגאנה, בינואר 1967. אולם הבריטים שיכנעו את גובון ואנשיו להתכחש להסכם זה.

תחת זאת זממו לבתר את ביאפרה עצמה לכמה מחוזות, על כספים של חלוקה שיבטית, כדי לשבור אחת ולתמיד את שאיפת-החירות של ביאפרה.

פצצות ממוסקבה. טייסים מקאהיר

ערב מלחמת-ששת-הימים שלנו, ב-30 במאי 1967, יום לפני קום ממשלת-הליכוד-הלאומי, התכנסו ראשי השבטים של ביאפרה, כוננו רפובליקה והכריזו על פרישה מניגריה.

זה היה האות למלחמת-האזרחים, הנמשכת עד היום. מלחמת-שיעבוד, שבה הבריטים מספקים לפולש הצפוני את התותחים והשריף יון, הסובייטים את המטוסים והפצצות להשיג מרת האוכלוסייה האזרחית, והמצרים את הטייסים העושים את המלאכה — אותם טייסי סים שלא המריאו במלחמת-ששת-הימים.

הודות לברית בווייה זו של הקולוניאליסטים בלונדון והקומוניסטים במוסקבה, שסיפקו לצבא הניגרי עליונות עצומה בנשק, עלה בידי כוחות הצפון לכבוש שלישי משיט-הה של ביאפרה, ולנתק מן העולם. עתה הם חוששים לפלוש ללב ארץ האיבו, המכוסה בג'ונגלים והמבותרת באלפי נחלים, מול הנכונות הקנאית של בני ביאפרה ללחום עד טיפת-הדם האחרונה.

כדי להכניעם בלי קרב, משתמש הצפון בנישק הרעב. באמצעות מצור ימי, יבשתי ואווירי, רי, הוא מונע ייבוא כל מזון אל הארץ מוכת-הרעב הגדושה בפליטים. זהו המצב כיום.

בימים האחרונים משחקת ממשלת לאגוס מישחק ציני, כשהיא מנסה לנצל את זעזוע העולם, המתחיל להתעורר, כדי להשיג יתרון פוליטי וצבאי. היא הסכימה, כביכול, לאפשר הגשת צורה בדרך היבשה — בתנאים שיבטיחו לה שליטה מוחלטת על כל גריג' אורו, ושיאפשרו לה לחנוק את ביאפרה בכל עת.

היא סירבה לאפשר את נחיתתם של מטוסי סעד בביאפרה, — והרי רק בדרך האוויר ניתן להציל את המיליונים בעוד מועד. ארגון ררך יבשתית יצריך שבוועות וחודשים.

הכרה מיידית בביאפרה!

כבוד היושב-ראש, התביעה ההומאניטרית והתביעה הפוליטית שלנו הן אחת.

אנו דוגלים בזכותם של עמים להגדרה עצמית — יהיה זה עמנו שלנו, העם של פלסטין או העם של ביאפרה. לא החרשנו נוכח הזוהר עתה באלג'יריה, בכורדיסטאן ובוויאט-נאם. עתה אנו תובעים הזדהות אנושית ומדינית עם ביאפרה, ופעולה להפסקת המלחמה.

ארבע מדינות אפריקה כבר הכירו רשמית ברפובליקה של ביאפרה — מדינה העולה על ישראל פי ארבעה בשיטחה, ופי חמישה באוכלוסייתה. בראש המדינות שהכירו בביאפרה עומד יידי-ישראל, אחד ממנהיגי אפריקה המתקדמת והאנטי-אימפריאליסטית, נשיא סאנאניה יוליוס ניארארה.

הבה נלך גם אנו בדרך זו, בווכרנו את הימים הקודרים, כאשר אנו עמדת על נפשנו ולחמנו על עצמאותנו, ותבענו את הכרת מיספחת העמים.

אנו תובעים כי ממשלת-ישראל תעניק מיד הכרה רהיורה לרפובליקה של ביאפרה, ואנו קורא מעל דוכן זה: תחי ביאפרה העצמאית —

LONG LIVE THE REPUBLIC OF BIAFRA!

ילד ביאפרי זהוב-שיער מרעב

● בחופי-הרצחה. יש לי חדשות בשבילו — זה נוגע לו, ורק לו. לפני שבוע, במיטגרת שאילתה, באתי בטענות אל סגן-שר-הפנים על העובדה שהי שורות בחופי-הרצחה — אתר-המשיכה העיקרי של ישראל כלפי התיירות ההמונית העולמית, הריבירה של המזרח-התיכון, אי תם 250 קילומטרים נהדרים לאורך הים התיכון (מלבד חופי עזה ואל-עריש) והחוף הנהדר של מירפץ אילת. והוא, סגן שר הפנים, ענה בפשטות: זה לא נוגע לנו. זה נוגע למישרד-התיירות.

לכן אני חוזר, באוזני שר-התיירות, על התוכנית שהשמענו מעל דוכן זה לפני שנתיים בדיוק, בינוי 1966, ובו פיתרון ראדיקלי לבעיה זו, המטרידה מאז אלפי אזרחים, לא פחות מאשר את גורמי התיירות. הצענו: ● להקים מינהל ארצי, שישלוט על כל חופי ישראל;

רנטה מגרמניה; דברי דיין ברמת הגולן; נסיעת חיללים לנצרת; יחס הממשלה לאגו דות צערי-עליחיים; לימודי הרפואה בארץ; סידרי חנינות הברות בבתי-הספר התיכוניים; אפליית המורים בירושלים המזרחית; ועוד.

● נשיא המדינה הודיע לי שהחליט לדרחון את בקשתי להעניק חנינה לאייבי נתן.

הצלת שפתי-הים

במיסגרת הוויכוח על מישרד-התיירות נגענו בנושאים רבים, אך עיקר דבי רינו הקדשנו לשערוריית שפתי-הים, נושא שאנו עוסקים בו מאז יומנו הראשון בכנסת, ושהפך — כמו בעיית הטרמפ לחיללים — לסימן-היכר של סיעתנו: ● אורי אבנרי: ... כבוד השר, הבה נעבור מקודש לחול — לחול ממש. השר התלונן בדבריו היום על ההזנחה

משיכת נופשים מקומיים ותיירים כאחד —

חוף זה דומה לסלאם, לשכונת-עוני, למרכז העולם התחתון והנוער העבריין, וכל שומר נפשו ירחק ממנו. שר-הפנים, בנידיבות שאינה רגילה במיש-טר הפיאודאלי של המימסד שלנו, פינה את המקום הזה לשר-התיירות. אנא, יגה-נא השר כאן את אותו התיאבון המצוין אותו בשטחים אחרים, ויצרף עזובה זו לממלכתו. שר-התיירות השיב על כך בדברים שיגי-רתיים: הוא יפנה לרשויות המקומיות, הוא יתן הלאה, וכו'. וכו'. כלומר: לא יחול שינוי מהותי. שיגרה, שיגרה — בדברים הרעועים ובדברים קטנים. שיגרה שרק מהלומה חזקה יכולה לערער אותה.

● לארגן את כל חופי ישראל, מראש-הניקרה ועד אשקלון, וכל שאר החופים, כחוף רצוף אחד, שעל המינהל להכשירו לרצחה, לפתחה, לצדיי אותו במיתקנים המ-קובלים בחופי-השפיע בעולם, החל בשרותי-חוף וכלה במיתקני ספורט ובידור ימי;

● להקים שירות-הצלה ארצי אחיד, ש יארגן את הצלה לפי שיטות מודרניות כלל-ארציות, תוך ניצול נקודות הצפייה קשר אלחוטית, סירות ומטוסים;

● המינהל יפעיל את הרשויות המקומיות, אך לא יהיה תלוי בהן;

● המינהל יהיה אחראי להסדר התחבורה בשבעת ימי השבוע, כדי לאפשר נהירה המונית בנחיות ובזול.

כל זה נראה כיום כחלום רחוק. איש אינו רואה את עצמו אחראי לכך, אפילו שפתי-הים של תל-אביב, שהייתה צריכה להיות מרכז העיר, כמו בקאן ובניצה, ומרכז ל-משיכת נופשים מקומיים ותיירים כאחד —

לוי אשכול